

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІСТОРИЧНИЙ АРХІВ УКРАЇНИ, м. ЛЬВІВ

**КОЛЕКЦІЯ ДОКУМЕНТІВ ДУБЕНСЬКИХ
МОНАСТИРІВ**

ФОНД № 199

ОПИС № 1

1673 – 1811, 1849-1871, 1933 рр.
(крайні дати документальних матеріалів)

Центральний державний історичний архів України, м. Львів

Колекція документів дубенських монастирів

Фонд № 199

Опис № 1

1673 – 1811, 1849-1871, 1933 рр.
(крайні дати документальних матеріалів)

ЗМІСТ

Передмова	арк. 2-3
Опис справ	арк. 4-6
Показчики	арк. 7

ПЕРЕДМОВА

Колекція документів дубенських монастирів створена у ЦДІАЛ у другій половині ХХ ст. Її матеріали надійшли до архіву в 1949 році, і в 1950 році сформовані у фонд «Дубенський православний жіночий монастир ордену св. Василя». У 1974 році, під час укладання анотації, було виявлено, що в колекції наявні документи, які стосуються історії не лише цього монастиря, а й інших: Преображенського (Спаського), Хрестовоздвиженського (чоловічого), Вознесенського та католицьких монастирів: бернардинів та кармеліток. У зв'язку з цим фонд було перейменовано на «Колекцію документів дубенських монастирів».

Справи колекції були початково сформовані ще архівістами Почаївської лаври (до якої у 1860-х рр. були приписані православні дубенські монастирі) орієнтовно наприкінці ХІХ ст. – першій половині ХХ ст., на що вказують написи на титульних аркушах справ - «Архивы(а) Почаевской Успенской Лавры». Тоді ж до кожної справи було укладено заголовок, вказано кількість сторінок та мову написання.

Матеріали колекції відображають багатовікову історію дубенських монастирів. В основному це витяги (екстракти) з луцьких, дубенських земських і гродських книг, реєстри записів актів пожертв, судові справи фінансово-майнового характеру, листування церковних ієрархів. Частина документів стосується діяльності Клеменса Веселовського, який з 1801 року був адміністратором та архімандритом дубенських монастирів, зокрема, його вхідна та вихідна кореспонденція. Окрему групу становлять люстраційний опис міста Дубно, реєстри нерухомого майна міста і монастирів, повинності міщан і акти візитації Свято-Георгієвської церкви.

Колекція документів дубенських монастирів не єдине джерело з історії цих духовних установ кінця ХVІ - першої половини ХІХст. У фонді 201 «Греко-католицька митрополича консисторія, м. Львів» (опис 4б) зберігаються документи, що стосуються історії Преображенського монастиря у м. Дубно. Це

грамоти, сумарії, контракти про оренду та ін. документи (оригінали та копії з архіву Почаївської Лаври за 1572-1816 рр.). У цьому ж фонді зберігаються документи за 1753-1756 рр. про розмежування фундаційних маєтків Преображенського та Хрестовоздвиженського монастирів у м. Дубні та маєтків надвірного маршалка Великого князівства Литовського Олександра Сангушка, які органічно доповнюють справу № 14 цієї колекції.

Крім цього, документи дубенських монастирів зберігаються також у Центральному державному історичному архіві України, м. Київ, Державних архівах Волинської, Рівненської, Тернопільської областей.

Хронологічно документи колекції охоплюють період 1673-1811, 1849-1871, 1933 рр.

Документи написані польською та російською мовами.

В 2014 році з метою підвищення інформативності опис був удосконалений. У процесі роботи були відредаговані заголовки справ, уточнені крайні дати, оформлені обкладинки, укладені тематично-географічний та іменний покажчики. При цьому була збережена систематизація справ та документів, здійснена на первинному етапі формування колекції.

Підстава:

1. Горін С. Дубенські Вознесенський, Спасо-Преображенський і Хрестовоздвиженський монастирі (до середини XVII ст.) // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – № 14-15. – 2011. – С.133-158
2. Зінченко А.Л. Акти візитацій монастирів і костьолів XVIII – у першій половині XIX ст. як історичне джерело // Подільська старовина: Зб. наук. пр. / Відп. ред. В.А. Косаківський. – Вінниця. – 1993. – С. 205–213.
3. Папакін Г. Церковні фонди християнських конфесій у складі Національного архівного фонду України: структура, зміст, історія надходження / Г. Папакін // Студії з архівної справи та документознавства. – 2001. – Т. 7. – С. 5–13
4. Савчук П. Дубенський Спасо-Преображенський монастир і церква (360-річчя церкви). – Рівне, 2006
5. Документи фонду
6. Справа фонду

Молодший науковий співробітник

Т. М. Барабаш

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор ЦДІА України, м. Львів
 .....Д. І. Пельц
 ".....".....201... р.

№ з/п	Заголовки справ	Крайні дати	Кількість аркушів	Примітки
1	Описи документів про підтвердження майнових прав на земельну власність Спасо-Преображенського, Хрестовоздвиженського, Василянського і Бернардинського дубенських монастирів у судовій справі монастирів із князем М. Любомирським	1698-1808	110	
2	Довідки, розписки, зобов'язання Григорія Скоробагатчука, Стефана Чернюковича та ін. про повернення боргів Дубенському Преображенському монастиреві. Оригінали Інвентарі м. Дубна, Дубенського Преображенського монастиря за 1631, 1649, 1695 рр. з переліком залежних селян та виконанням повинностей. Копії	1673-1774	53	
3	Витяги із луцьких гродських книг про захоплення князями Сангушко та Любомирським земель Дубенського Преображенського монастиря	11.07.1729-31.07.1754	60	
4	Люстрація міста Дубна із описом міського нерухомого майна та переліком повинностей міщан	6.12.1755	34	
5	Витяги із луцьких і кременецьких гродських книг про захоплення Онуфрієм Рушковським, Анною Войновською та ін. земель Дубенського Преображенського монастиря	28.07.1759-18.04.1767	50	
6	Реєстр записів в луцьких гродських книгах актів пожертв князем К. Острозьким Дерманському Свято-Троїцькому монастирю за 1597-1626 рр. Копії	1785, 1933	7	
7	Реєстр записів в луцьких земських книгах актів пожертв князем К. Острозьким Дубенському Вознесенському (Подборецькому) жіночому монастирю за 1572-1630 рр. Копії	XVII ст.	23	
8	Витяги із земських луцьких книг, листування та ін. документи судової справи архімандрита дубенських монастирів К. Веселовського з кредиторами попереднього архімандрита Т. Єловецького	20.01.1800-20.12.1807	35	
9	Лист Луцької уніатської консисторії адміністратору дубенських монастирів К. Веселовському про призначення Петра Обаліянина на посаду прокурора з духовних справ уніатського віросповідання	28.05.1801	2	

№ з/п	Заголовки справ	Крайні дати	Кількість аркушів	Примітки
10	Декрети луцького єпископа С. Левинського про призначення на посаду архімандрита дубенських монастирів ієромонаха К. Веселовського	19.02.1801-24.04.1802	12	
11	Лист Луцького уніатського єпископа С. Левинського адміністратору дубенських монастирів К. Веселовському про перехід с. Підборець із володінь Дубенського Василіанського жіночого монастиря у державну власність	29.11.1801	3	
12	Лист адміністратора луцької єпархії єпископа Острозького Ф. Корсака архімандриту дубенських монастирів К. Веселовському з проханням призначити Барбару Кучевську настоятелькою Дубенського Василіанського монастиря	22.07.1810	3	
13	Витяги із луцьких і дубенських земських книг, судові рішення, пояснення та ін. документи судової майнової справи князя М. Любомирського із дубенськими монастирями	04.03.1802-16.01.1807	345	
14	Звернення синдика Дубенського Бернардинського монастиря М. Єловецького до Дубенського земського суду з приводу розмежування ґрунтів Бернардинського і Василіанського монастирів, монастиря кармеліток та земель князів Сангушків	18.02.1804-25.02.1804	4	
15	Лист уніатського екзарха Київської, Подільської, Волинської та Луцької губерній С. Левинського архімандриту дубенських монастирів К. Веселовському про появу в с. Тростянець образу Богоматері. Наказ губернського правління С. Левинському розслідувати цю подію	22.08.1805-04.09.1805	7	
16	Звернення до Луцької уніатської консисторії та ін. документи судової справи між архімандритом К. Веселовським і Дубенським Василіанським жіночим монастирем стосовно документів про підтвердження прав на володіння монастирем острова Горбачин	26.08.1809-18.07.1810	18	
17	Лист настоятеля Почаївського василіанського монастиря Л. Демковича до К. Веселовського з проханням повернути книги, взяті у Духовного правління м. Дубна. Перелік книг	20.02.1810-10.11.1810	5	
18	Судовий позов Дубенського Бернардинського монастиря та Духовної консисторії до архімандрита дубенських монастирів К. Веселовського з вимогою повернути їхні документи	16.06.1811-9.10.1811	2	

№ з/п	Заголовки справ	Крайні дати	Кількість аркушів	Примітки
19	Акти візитацій Дубенської Свято-Георгіївської церкви	28.01.1748- 20.12.1752	12	
20	Рапорти ієромонаха Модеста Духовному собору Печерської лаври, листування та ін. документи про побудову моста з м. Дубна до Хрестовоздвиженського острова	24.02.1849- 03.12.1871	488	
21	Старий інвентарний опис	10.03.1950	6	

В опис внесено 21 (двадцять одну) справу з № 1 по № 21.

Опис переробив
молодший науковий співробітник

Т. М. Барабаш

Начальник відділу
довідкового апарату та обліку документів

Г. Л. Громова

СХВАЛЕНО
Протокол засідання ЕПК
№ _____

Завідувач сектора зберігання
Зберігач фондів

О. А. Іваськів
О.І. Лохвицька

2014 р.

ПОКАЖЧИК МОНАСТИРІВ

- Дерманський Свято-Троїцький монастир 6
- Дубенська Свято-Георгіївська церква 19
- Дубенський Бернардинський монастир 1, 14, 18
- Дубенський (Подборецький) Василіанський жіночий монастир 1, 3, 5, 11-13, 16
- Дубенський Вознесенський жіночий монастир 7
- Дубенський Спасо-Преображенський монастир 1-3, 5
- Дубенський Хрестовоздвиженський монастир 1
- Кармеліток монастир 14
- Почаївський Василіанський монастир 17

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Веселовський К., архімандрит, адміністратор дубенських монастирів 8, 9, 10,
11, 12, 16, 18
- Демкович Л., настоятель Почаївського Василіанського монастиря 17
- Єловецький М., синдик Дубенського Бернардинського монастиря 14
- Єловецький Т., архімандрит, адміністратор дубенських монастирів 8
- Корсак Ф., острозький уніатський єпископ 12
- Любомирський М., князь 1, 3, 13
- Левинський С., луцький уніатський єпископ 11
- Обалянинов П., прокурор у духовних справах 9
- Острозький К., князь 6,7
- Сангушки, князі 3, 14